

II. Formální vzdělávání

V případě, že respondent navštěvoval více než jeden druh formálního vzdělávání, odpovídal na vzdělávání, které absolvoval (ukončil) naposled nebo ve kterém současně je. Přitom nebylo rozhodující, zda respondent toto vzdělávání ukončil úspěšně nebo neúspěšně. Ve sporných případech respondent vybíral to vzdělávání, které považoval za významnější z hlediska svých pracovních nebo osobních potřeb.

A. Formální vzdělávání v posledních čtyřech týdnech před okamžikem šetření

Ve zjišťovaném období bylo zapojeno do formálního vzdělávacího systému celkem **890,2 tis. osob**, z toho **v rámci denního studia to bylo 842,4 tis. a v systému dálkového (distančního) studia bylo zařazeno 47,8 tis. osob**. Celkový podíl osob zařazených do formálního studia tak dosáhl 10,3% všech respondentů ve věku 15 let a více. Podíl mužů ve formálním vzdělávání činil 10,7%, podíl žen 10,0%. O vysokém stupni přípravy mladých na budoucí povolání svědčí skutečnost, že podíl studujících nebo učících se ve věku 15 až 19 let dosáhl 88,9% četnosti celé věkové skupiny (88,3% chlapců, 89,5% děvčat) a ve věku 20 až 24 let studovala téměř třetina respondentů (30,9%, z toho 29,2% mužů a 32,0% mladých žen).

Rozhodující část z 842,4 tis. osob v denním studiu byli mladí ve věku 15 až 24 let, celkem 812,2 tis. osob. Rozdíly v počtu chlapců a děvčat zapojených do formálního vzdělávání jsou dány především demografickými faktory, které ovlivňují počty školáků a středoškoláků hlavně ve skupině 15 až 19 let. Počet absolventů či účastníků dálkového studia byl již rozdělen poněkud rovnoměrněji; minimálně se vyskytoval v nejmladší pětileté skupině do dvaceti let a počet osob 30ti letých a starších dosáhl 18,6 tis., to je téměř 40% všech dálkové studujících. Přitom však lze obdobně jako u denního studia na úrovni vysokých škol pozorovat vyšší zájem mladých žen o toto distanční studium.

Věková struktura osob ve formálním vzdělávání v průběhu 4 týdnů

v tis.

Věková skupina	Formální vzdělávání celkem			Denní studium			Dálkové studium		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
ČR celkem	890,2	445,5	444,7	842,4	427,1	415,3	47,8	18,4	29,3
15 – 19	590,8	300,5	290,4	589,9	300,4	289,5	0,9	0,1	0,9
20 – 24	234,9	113,1	121,8	222,3	107,8	114,5	12,6	5,3	7,3
25 – 29	41,6	21,9	19,7	26,0	14,9	11,0	15,6	7,0	8,6
30 – 34	13,2	6,0	7,2	3,5	3,1	0,4	9,7	2,9	6,8
35 +	9,7	4,1	5,7	0,8	0,8	-	8,9	3,3	5,7

Rozdílné sociálně ekonomické podmínky v jednotlivých regionech se projevují i v oblasti vzdělávání. Zatímco podíl mladých žáků, studentů a učňů ve většině krajů mírně kolísá kolem republikových hodnot pro jednotlivé věkové skupiny a difference mezi nimi se pohybují v rámci přípustné statistické odchylky, lze pozorovat velký rozdíl v zapojení mladých do vzdělávacího procesu mezi Prahou a Ústeckým krajem, který se dlouhodobě potýká s nedostatkem pracovních příležitostí a vysokou nezaměstnaností. Přitom nižší počty mladých zařazených v systému formálního vzdělávání se projevují na Ústecku již od nejmladší skupiny 15 až 19 let, což svědčí o tom, že vysoké procento mladých ukončilo svoje vzdělávání na úrovni základního stupně. Je zřejmé, že rozvoj tohoto regionu tedy vyžaduje komplexní řešení všech problémů včetně razantního dlouhodobého zvyšování vzdělanostní úrovně osob v mladším a středním věku.

Podíl osob ve formálním vzdělávání na četnosti jednotlivých věkových skupin v Praze a Ústeckém kraji

v %

Věková skupina	Česká republika	Hl. m. Praha	Ústecký kraj
Celkem	10,3	10,8	8,1
15 – 19	88,9	94,2	75,6
20 – 24	30,9	43,2	18,3
25 – 29	4,6	7,9	1,5
30 – 34	1,8	3,1	0,2
35 +	0,2	0,2	0,3

Poznámka: výrazně vyšší podíl studujících v Praze ve věku 20 – 34 let je v určité míře ovlivněn tím, že někteří studenti obvykle bydlí v bytech v kraji sídla školy, zatímco mohou být přihlášení k trvalému pobytu v jiném kraji.

Do stupně základního vzdělání (ISCED 1 a 2) bylo zařazeno celkem 120,9 tis. chlapců a děvčat, na středním stupni ISCED 3 (střední školy včetně učňovského školství) 480,0 tis., na stupni ISCED 4 (pomaturitní a nástavbové studium) 38,2 tis., na stupni ISCED 5 (vysoké školy včetně vyšších odborných škol) celkem 219,1 tis., ISCED 6 (doktorandské studium) v referenčním období čtyř týdnů ukončilo či navštěvovalo 15,7 tis.osob.

Počet chlapců a děvčat v nižších a středních vzdělanostních stupních (ISCED 1 - 3) odpovídá jejich demografickému poměru. Podle výsledků šetření je však zřejmé, že ve studiu na vyšších vzdělanostních stupních s výjimkou doktorandského studia převažují ženy nad muži. Počet žen na stupni ISCED 4 (pomaturitní a nástavbové studium) dosáhl ve sledovaném období 20,2 tis., tj. o 2,2 tis. více než mužů a počet žen na stupni ISCED 5 (VOŠ, bakalářské a magisterské studium) činil 115,2 tis., tj. o 11,4 tis. více než mužů v odpovídajícím vzdělanostním stupni. Pouze na úrovni ISCED 6 mírně převažoval počet mužů (8,3 tis.) nad počtem žen (7,4 tis.).

Regionální diference v úrovni zapojení do vzdělávacího procesu lze dokumentovat porovnáním podílu četnosti vybraných věkových skupin v jednotlivých krajích a podílu počtu studentů a učňů v těchto věkových skupinách v jednotlivých krajích na příslušném republikovém úhrnu. Pro toto posouzení byly vybrány dvě největší skupiny frekventantů a absolventů ISCED 3 (střední školy vč. učňovských oborů) ve věku 15 až 19 let a vysokoškoláků ISCED 5 (vč. VOŠ) ve věku 20 až 24 let. Čím vyšší je aktivní saldo mezi krajským podílem stupně vzdělání a krajským podílem počtu osob na republikovém úhrnu, tím intenzivnější je zapojení mladých do vzdělávání a naopak záporné saldo dokumentuje podprůměrnou intenzitu tohoto vzdělávání.

Podíl krajů na republikovém úhrnu 15 až 19ti letých a 20 až 24 letých a na celkové četnosti vybraných vzdělanostních stupňů

v %

Podíl na	ČR	Pha	Stč	Jč	Pl	Kv	Úst	Lib	HK	Pa	Vy	Jm	OI	ZI	Ms
15 až 19 let															
obyv. ČR	100,0	9,9	10,7	6,2	5,2	3,1	8,3	4,2	5,3	5,0	5,4	11,0	6,4	6,1	13,1
ISCED 3	100,0	10,6	9,7	6,2	5,5	2,9	7,1	3,7	5,2	4,7	5,7	12,3	6,3	6,7	13,4
20 až 24 let															
obyv. ČR	100,0	10,9	10,8	6,2	5,3	3,0	8,2	4,2	5,2	5,0	5,2	11,0	6,4	6,0	12,4
ISCED 5	100,0	14,4	8,1	6,6	6,7	2,3	4,7	4,2	4,7	5,2	5,1	10,6	6,9	7,1	13,6

Z hlediska mezikrajského porovnání je intenzita vzdělávání v uvedených skupinách v průměru poněkud vyšší v moravských krajích než v českých krajích. Relativně vysoké negativní saldo ve Středočeském kraji je s velkou pravděpodobností ovlivněno i vlastní metodikou šetření tj. odlišností mezi obvyklým a trvalým bydlištěm respondenta. Záporné saldo v Ústeckém kraji a zejména nízký podíl vysokoškoláků je z hlediska dalšího rozvoje regionu alarmující.

Kromě celkového počtu mladých ve formálním vzdělávacím procesu je důležitou charakteristikou společenského rozvoje zaměření učení či studia respondentů, protože absolventi budou hledat uplatnění svých odborných znalostí v první řadě v odpovídajících zaměstnáních. Výsledky výběrového šetření poskytují základní přehled o počtech studentů a učňů jak na úrovni **hlavních skupin oborů ISCED 97** (první místo International Standard Classification of Education) tak i na úrovni skupin oborů (dvoumístný znak ISCED).

Při pohledu na **nejčetnější skupinu středoškolského vzdělání ISCED 3** je zřejmé, že vedle tzv. obecného vzdělávání (gymnázia), které představuje více než pětinu všech frekventantů této skupiny oborů, v ní dominují účastníci formálního vzdělávání v hlavní skupině oborů 5 (technika, výroba a stavebnictví), do níž byla zařazena více než třetina středoškoláků. Právě v této skupině jsou výrazně zastoupeny učňovské obory středního školství, obdobně jako je tomu u třetí a čtvrté nejčetnější hlavní skupiny oborů (sociální vědy, obchod a právo – 18,4%, služby – 13,0%). Celkem do těchto čtyř hlavních skupin oborů vzdělání bylo zařazeno téměř 90% všech středoškoláků a učňů.

Z jednotlivých **skupin oborů** byla daleko nejčetnější skupina 52 – technika a technická řemesla (102,6 tis.), dále skupina 34 – obchod a správa (68,4 tis.) a skupina 81 – osobní služby (51,0 tis.). S odstupem se na hranici 30 tis. studentů a učňů pohyboval počet osob ve skupinách 54 (výroba a zpracování – 30,9 tis.) a 58 (architektura a stavebnictví – 30,2 tis.).

Počet a podíl studentů na úrovni třetího a vyšších stupňů vzdělání podle hlavních skupin oborů

Hlavní skupina oborů vzdělávání	Kód oboru	Stupeň ISCED							
		3		4		5		6	
		v tis.	v %	v tis.	v %	v tis.	v %	v tis.	v %
celkem		480,0	100,0	38,2	100,0	219,1	100,0	15,7	100,0
obecné vzdělávání	0	100,7 ¹⁾	21,0	.	.	-	-	-	-
vzdělávání a výchova	1	3,9	0,8	1,5	3,9	28,2	12,9	.	.
humanitní vědy a umění	2	13,7	2,9	8,6	22,5	19,2	8,8	.	.
spol. vědy, obchod a právo	3	88,3	18,4	9,9	25,9	69,0	31,5	3,3	21,0
přírodní vědy, matematika a informatika	4	8,6	1,8	.	.	19,3	8,8	3,5	22,3
technika, výroba a staveb.	5	163,6	34,1	6,8	17,8	47,8	21,8	2,2	14,0
zemědělství a veterinářství	6	16,5	3,4	.	.	8,1	3,7	1,4	8,9
zdravotnictví a soc. péče	7	19,9	4,2	4,9	12,8	17,3	7,9	4,2	26,8
služby	8	62,9	13,0	5,0	13,1	8,9	4,1	-	-
nezjištěno		1,8	0,4	-	-	1,1	0,5	-	-

1) gymnázia

Ve skupině mladých mužů představuje podíl hlavní skupiny oborů 5 – technika, výroba a stavebnictví více než polovinu všech respondentů náležejících do středního stupně ISCED 3 (134,3 tis. tj. 54,3%), za nimi následují s velkým odstupem respondenti zařazení na tomto stupni do hlavní skupiny 0 – gymnázia (15,9%) a do služeb (11,8%). Tomu odpovídá i zastoupení jednotlivých skupin oborů: ve skupině technika a technická řemesla bylo zařazeno 94,3 tis. osob a ve skupině architektura a stavebnictví 25,9 tis. Počet učňů a studentů v součtu za tyto dvě skupiny byl více než třikrát vyšší než počet gymnazistů.

Skladba mladých žen, které v referenčním období čtyř týdnů navštěvovaly či ukončily třetí stupeň vzdělání ISCED, byla proti mužské složce populace výrazně odlišná. Podstatně vyšší podíl děvčat byl zařazen do všeobecně vzdělávacích programů (prakticky se jedná pouze o gymnázia) – 26,4%, přičemž úspěšné ukončení gymnázia představuje jeden z nejvýznamnějších předpokladů pro další vzdělávání. Počet děvčat v této hlavní skupině oborů (61,5 tis.) převyšoval počet chlapců o 22,3 tis. Při tomto poměru děvčat a chlapců studujících na gymnáziích lze počítat s tím, že dosavadní skladba vysokoškoláků podle pohlaví zůstane v nejbližších letech zachována. Kromě nejčetnější hlavní skupiny oborů 3 (sociální vědy, obchod a právo – 28,4%) a skupiny oborů 8 (služby – 14,5%) byla proti chlapcům výrazně zastoupena i hlavní skupina 7 (zdravotnictví a sociální péče – 8,3%). Vedle gymnazistek, které představují největší skupinu oborů na středním stupni vzdělání (60,8 tis.), byl velký počet dívek zařazen ve skupině 34 – obchod a správa (51,2 tis.) a ve skupině 81 – osobní služby (30,6 tis.).

Na úrovni **vysokoškolského vzdělávání ISCED 5** (jsou v něm zařazeny VOŠ, všechny formy bakalářského a magisterského studia) bylo zdaleka nejvíce studentů či absolventů studujících v posledních 4 týdnech před okamžikem šetření v hlavní skupině oborů 3 – sociální vědy, obchod a právo (69,0 tis.) a hlavní skupině 5 – technika, výroba a stavebnictví (47,8 tis.). Jen tyto dvě hlavní skupiny představovaly více než polovinu (53,0%) vzdělávajících se respondentů na úrovni vysokoškolského studia. S odstupem následují tři hlavní skupiny, které se blíží hranici 20 tis. respondentů. Jsou to hlavní skupina 4 – přírodní vědy, matematika a informatika (19,3 tis.), hlavní skupina 2 – humanitní vědy a umění (19,2 tis.) a hlavní skupina 7 – zdravotnictví a sociální péče (17,3 tis.).

Obdobně jako na středním stupni vzdělání jsou i na vysokoškolském stupni významné rozdíly v zaměření studia mužů a žen. Zatímco téměř 60% mladých mužů studovalo obor zařazený do hlavní skupiny 5 – technika, výroba a stavebnictví (37,3 tis.; 35,9%) a sociální vědy, obchod a právo (23,8 tis.; 22,9%), prakticky stejný podíl mladých žen navštěvoval obory zařazené mezi sociální vědy, obchod a právo (45,2 tis.; 39,2%) a mezi vědy o výchově a vzdělávání (22,8 tis.; 19,8%). Ženy převažují nad studujícími muži ve většině hlavních skupin oborů. V hlavní skupině věd o vzdělávání a výchově činil index počtu studentek k počtu studentů (podíl x 100) 415, v hlavní skupině 2 – humanitní vědy a umění dosáhl hodnoty 104, v hlavní skupině sociální vědy, obchod a právo 190, v zemědělství a veterinářství 108 a ve zdravotnictví a sociální péči 172. Muži výrazně převládali pouze v přírodních vědách, matematice a informatice (166 mužů na 100 žen), ve službách (115) a zejména v technice, výrobě a stavebnictví (index 359).

Na úrovni dvoumístného kódu ISCED bylo nejvíce frekventantů či absolventů zařazeno ve skupině 31 – sociální a behaviorální vědy (36,0 tis., sem náleží i studium ekonomie), dále ve skupině 52 – technika a technická řemesla (29,8 tis.) a ve skupině 14 – vzdělávání učitelů, pedagogické vědy (28,3 tis.). Jak již vyplývá z diferencí na úrovni hlavních skupin oborů, podstatně se liší zastoupení skupin oborů v mužské a ženské složce studujících. Je možné konstatovat, že tyto odlišnosti jsou již založeny v zaměření studia na středním stupni, především vyšším podílem gymnazistek než gymnazistů.

Následující tabulka umožňuje získat představu o základním rozdělení skupin oborů vzdělání podle pohlaví na třetím a pátém stupni klasifikace ISCED a zároveň je v ní vyjádřen i podíl ženské složky na celkovém počtu studentů a učňů v nejčetnějších skupinách oborů vzdělání.

Počty účastníků formálního vzdělávání na středním a vysokoškolském stupni podle vybraných skupin oborů a pohlaví

Skupina oborů vzdělání	Stupeň vzdělání							
	3				5			
	celkem	muži	ženy	podíl děvčat v %	celkem	muži	ženy	podíl žen v%
celkem z toho:	480,0	247,2	232,8	48,5	219,1	103,8	115,2	52,3
01 všeobecně vzdělávací programy	99,5	38,7	60,8	61,1	-	-	-	-
14 příprava učitelů a pedagogika	3,9	0,6	3,3	84,6	28,3	5,5	22,8	80,6
21 umění	10,4	4,0	6,4	61,5	5,0	3,2	1,8	36,0
22 humanitní vědy	3,3	0,6	2,7	81,8	14,2	6,2	8,0	56,3
31 společenské a behaviorální vědy a nauky	18,5	4,7	13,8	74,6	36,0	12,5	23,5	65,3
32 žurnalistika a informace	2,9	1,3	1,6	55,2
34 obchod a správa	68,4	17,2	51,2	74,9	18,6	5,8	12,8	68,8
38 právo	.	-	.	.	11,5	4,3	7,2	62,6
42 vědy o živé přírodě	1,6	0,9	0,7	.	6,1	3,4	2,7	44,3
44 vědy o neživé přírodě	2,5	1,7	0,8	32,0	6,0	3,0	3,0	50,0
48 informatika	4,4	3,9	0,5	8,8	5,9	5,1	0,8	13,6
52 technika a technická řemesla	102,6	94,3	8,3	8,1	29,8	24,6	5,2	17,5
54 výroba a zpracování	30,9	14,1	16,8	54,4	2,3	0,3	2,0	.
58 arch. a stavebnictví	30,2	25,9	4,2	13,9	15,7	12,5	3,2	20,4
62 zem., les. a rybářství	16,0	9,0	7,0	43,8	7,6	3,9	3,6	47,4
72 zdravotnictví	16,3	0,5	15,8	96,9	15,3	6,1	9,2	60,1
76 sociální péče	3,6	-	3,6	100,0	2,1	0,3	1,8	85,7
81 osobní služby	51,0	20,4	30,6	60,0	3,8	0,9	2,9	76,3
84 přepravní služby a spoje	8,3	6,1	2,2	26,5	2,2	1,8	0,4	18,2
86 bezpečnostní služby	3,2	2,7	0,5	15,6	2,4	2,1	0,3	12,5

Převážná většina respondentů zařazených do formálního studia byla ekonomicky neaktivní (830,7 tis., 93,3%). Při svém zaměstnání studovalo nebo se učilo 54,2 tis. osob (6,1% všech účastníků formálního vzdělávání), z nezaměstnaných se učilo nebo studovalo pouze 5,3 tis. osob. Tato skutečnost dokumentuje dosavadní rozhodující vliv kontinuální přípravy na povolání ve školách a učilištích na stupeň vzdělání respondentů. Pokud respondenti již opustí formální vzdělávací systém, zvyšují si svůj stupeň vzdělání jen zřídka.

Ze zaměstnaných osob jich nejvíce absolvovalo vysokoškolský stupeň ISCED 5 (28,0 tis.), přičemž počet žen (15,9 tis.) převyšoval počet mužů studujících na této úrovni při zaměstnání o 3,8 tis.. Nejvíce těchto dále se vzdělávajících osob pracovalo v odvětvové kategorii školství (7,3 tis., převážně žen, kdy se jednalo o další zvyšování odbornosti pedagogů). Druhým nejčetnějším stupněm vzdělávání, který ve vymezeném časovém úseku navštěvovaly či ukončily osoby v zaměstnání, byl stupeň ISCED 3 (11,1 tis.) a relativně více se vyskytovalo i studium na úrovni ISCED 4 (9,5 tis.). Doktorandského studia se při svém zaměstnání účastnilo necelých 5 tis. osob (4,8 tis.), převážně pracujících ve školství a zdravotnictví. To potvrzují i výsledky AHM z hlediska zařazení studujících zaměstnaných podle klasifikace KZAM. Nejčastěji studovali na stupni 5 při zaměstnání techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci (9,9 tis.) a vědeckí a odborní duševní pracovníci (9,1 tis.). Poměrně často studovali techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci také na úrovni stupně ISCED 4 (4,8 tis.).

B. Formální vzdělávání v průběhu 12 měsíců

Údaje o účasti respondentů ve formálním vzdělávání v průběhu celého roku jsou vyšší, než je tomu z hlediska kratšího časového úseku. **Formou denního nebo dálkového studia si zvyšovalo nebo zvýšilo svou kvalifikaci celkem 940,5 tis. osob, tj. 10,9% všech 15ti letých a starších,** po odpočtu nezjištěných případů včetně vojáků základní služby to bylo 11,1% celé populace v produktivním a poproduktivním věku.

Základní diference v míře účasti na tomto vzdělávání jsou z hlediska věkové skladby a podílu mužské a ženské populace prakticky shodné s výsledky šetření o účasti respondentů ve formálním vzdělávání v průběhu čtyř týdnů před týdnem šetření. Vzhledem k množství informací získaných výběrovým šetřením bylo z praktických důvodů upuštěno od podrobnějšího hodnocení vzdělávacích aktivit v průběhu celého roku předcházejícího okamžiku šetření a **byla podstatně rozšířena tabulková příloha publikace**, zabývající se výsledky za delší časové období. Přílohové tabulky 307 – 316 obsahují podrobné informace o zaměření studia či učení respondentů v kombinaci se stupněm vzdělávání a u vybraných stupňů ISCED i s krajem obvyklého bydliště respondenta. Výsledky jsou uváděny v členění na mužskou a ženskou část populace připravující se ke svému povolání, protože v řadě případů se projevují významné rozdíly mezi pohlavími v zařazení jak na úrovni hlavní skupiny tak i jednotlivých skupin oborů vzdělávání. V tab. 317 je uváděno zaměření formálního studia až do úrovně vybraných oborů vzdělání (třímístný kód ISCED 97).

Přes určité omezené vypovídací schopnosti výsledků, vyplývající objektivně z podstaty výběrového šetření a ze způsobu komunikace v domácnostech (výskyt zástupných proxy šetření, specifické nároky na znalosti tazatelů a respondentů) poskytují získané údaje představu o vzdělanostní skladbě absolventů a její interakci s potřebami ekonomické a společenské praxe. V tab. 318 - 320 jsou uváděny údaje o odvětvové příslušnosti a klasifikaci zaměstnání pracujících účastníků formálního studia a to opět v členění podle pohlaví.

Výsledky potvrzují značné meziregionální odlišnosti ve stupni zapojení obvykle bydlícího obyvatelstva jednotlivých krajů do formálního vzdělávání. Pro vyjádření intenzity formálního vzdělávání je možné použít podíl frekventantů a absolventů na četnosti příslušných věkových skupin jednotlivých krajů. Tyto rozdíly jsou pro hodnocení účasti ve vzdělávacím procesu významnější než posouzení podílu počtu žáků, učňů a studentů na celé populaci jednotlivých regionů, protože tento údaj je ovlivněn odchylkami ve věkové skladbě obyvatelstva krajů. Obdobně jako v pasáži zabývající se zapojením respondentů v kratším časovém úseku jsou rozdíly v intenzitě formálního vzdělávání mezi kraji velké, zvláště mezi Prahou a Ústeckým krajem.

Podíl respondentů účastnících se formálního vzdělávání v průběhu 1 roku na četnosti příslušné věkové skupiny podle krajů

v %

Kraj	Podíl na věkové skupině					
	15+	15 – 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 +
ČR úhrn	10,9	91,3	33,4	5,6	2,1	0,3
Hl. m. Praha	11,6	95,4	46,1	10,5	3,1	0,4
Středočeský	9,7	88,7	28,7	2,8	2,6	0,2
Jihočeský	10,9	92,9	33,8	3,4	1,7	0,1
Plzeňský	11,2	91,2	40,2	6,5	1,9	0,2
Karlovarský	10,9	88,5	27,0	8,3	2,3	0,2
Ústecký	8,6	77,6	20,9	1,9	0,2	0,4
Liberecký	11,3	90,7	30,8	8,7	2,6	0,4
Královéhradecký	10,6	93,2	32,9	3,0	1,3	0,3
Pardubický	11,7	91,1	37,4	8,7	1,4	0,2
Vysočina	11,4	92,7	32,8	4,0	2,7	0,2
Jihomoravský	11,1	94,9	31,8	5,5	2,5	0,3
Olomoucký	10,8	90,4	33,1	4,3	2,2	0,0
Zlínský	11,8	95,6	35,2	5,0	1,8	0,3
Moravskoslezský	11,7	93,4	33,7	6,1	2,2	0,3

Znepokojivý je nízký podíl chlapců ve věku 15 až 19 let v Ústeckém kraji, kteří se soustavně připravují na povolání (70,6% tj. téměř o 20 procentních bodů méně než republikový průměr). Obdobně u mužů ve věku 20 až 24 let je v tomto kraji intenzita studia a přípravy na budoucí zaměstnání na poloviční hodnotě (16,0% proti republikovému průměru 31,2%). Ústecký kraj dosahuje nejnižších hodnot i v ženské složce populace, ale rozdíly již nejsou tak výrazné (ve skupině 15 až 19 let 85,1% proti 92,6% v ČR, ve skupině 20 až 24 let 25,9% proti 35,8% v průměru za celou republiku). Je pravděpodobné, že absolventi škol se po ukončení studia z velké části nevracejí do kraje svého trvalého bydliště.